

Morfologia

Traducció

Etimologia

Morfologia

- Seguint el model del substantiu πόλις, πόλεως, ἡ: *ciutat*, completa la taula amb la declinació del sintagma format per l'article i el substantiu κρίσις, -εως, ἡ: *judici*.

article	arrel κρίσι- / κρίσει-
---------	---------------------------

nom sg	ἡ	κρίσις
voc sg	–	κρίσι
acc sg	τήν	κρίσιν
gen sg	τῆς	κρίσεως
dat sg	τῇ	κρίσει

nom pl	αἱ	κρίσεις
voc pl	–	κρίσεις
acc pl	τάς	κρίσεις
gen pl	τῶν	κρίσεων
dat pl	ταῖς	κρίσει(ν)

- Fes la declinació del sintagmes següents (formats per article, adjectiu i substantiu), però
 - primer, escriu a sobre dels guions (en les segones columnes de l'adjectiu i del substantiu) les grafies que corresponen a les terminacions de la 3a declinació,
 - després, fixa't si a la casella hi ha el signe = , el qual indica que en afegirse la terminacio a l'arrel no en resulta cap canvi fonètic, de manera que pots escriure el mateix (a les primeres columnes de l'adjectiu i el substantiu), però sense els guió i / o sense el signe Ø (el qual indica que no s'afegeix cap terminació a l'arrel)
 - a continuació, fixa't si a la casella hi ha el signe < , el qual indica que en afegir-se la terminació a l'arrel en resulten els següents canvis fonètics (que no són constants, és a dir, no s'acompleixen per igual en els tres substantius, que representen tres tipus diferents, ni en en l'adjectiu si hom l'hi compara):
 - en el datiu plural, davant la terminació -σι(v), la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι,

[l'únic canvi que es produeix en aquest cas, i per això a la casella hi ha un (1)]
 - en el datiu singular, davant la terminació -ι, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι, pel fet de trobar-se entre vocals,

[l'únic canvi que es produeix en aquest cas, i per això a la casella hi ha un (1)]
 - en el genitiu plural, davant la terminació -ων, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι, també pel fet de trobar-se entre vocals, (i sense que després es produeixi la contracció de les vocals en contacte, com passava amb el substantius d'arrel acabada en ...σ- : ἀνθέσ-ων > ἀνθέ-ων > ἀνθῶν)

[l'únic canvi que es produeix en aquest cas, i per això a la casella hi ha un (1)]
 - en el genitiu singular, davant la terminació -ος, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι, també pel fet de trobar-se entre vocals, i l'allargament en ω de la vocal o d'aquesta terminació -ος

[de manera que es produeixen dos canvis, i per això a la casella hi ha un (2)]
 - en la resta de casos, davant les diferents terminacions, la desaparició de la vocal subratllada, υ ο ι, també pel fet de trobar-se entre vocals, i la contracció de les vocals que aleshores entren en contacte *

[de manera que es produeixen dos canvis, i per això en aquestes caselles hi ha un (2)], d'acord amb les següents regles:

ε + ε > ει

ε + α > η
- * Aquestes vocals en contacte són la primera vocal del diftong en què acaba l'arrel * la vocal inicial de la terminació de cas.

adj	μέγας, μεγάλη, μέγα:	<i>gran</i>	arrel: μέγα- / μεγαλ- (m. i n.) – μεγαλ- (f.)
subst	βασιλεύς, -έως, ό:	<i>rei</i>	arrel: βασιλευ-
art		adj	sust

nom sg	ό	μέγας	= μεγα- ς	βασιλεύς	= βασιλευ- ς
voc sg	–	μέγα	= μεγα-Ø	βασιλεῦ	= βασιλευ-Ø
acc sg	τόν	μέγαν	= μεγα- ν	βασιλέα	< βασιλευ- α (1
gen sg	τοῦ	μεγάλου	= μεγαλ- ος	βασιλέως	< βασιλευ- ος (2
dat sg	τῷ	μεγάλῳ	= μεγαλ- ῶ	βασιλεῖ	< βασιλευ- ι (1

nom pl	οί	μεγάλοι	= μεγαλ- οι	βασιλεῖς	< βασιλευ- ες (2
voc pl	–	μεγάλοι	= μεγαλ- οι	βασιλεῖς	< βασιλευ- ες (2
acc pl	τούς	μεγάλους	= μεγαλ- ους	βασιλέας	< βασιλευ- ας (1
gen pl	τῶν	μεγάλων	= μεγαλ- ων	βασιλέων	< βασιλευ- ων (2
dat pl	τοῖς	μεγάλοις	= μεγαλ- οις	βασιλεῦσι(ν)	= βασιλευ- σι(ν)

adj	βαρύς, -εῖα, -ύ: <i>pesat</i>	arrel: βαρυ- / βαρευ- (m. i n.) – βαρει- (f.)
subst	φύσις, -έως, ἦ: <i>natura</i>	arrel: φυσι- / φυσει-
art	adj	sust

nom sg	ἡ	βαρεῖα	= βαρει- α	φύσις	= φυσι- ς
voc sg	–	βαρεῖα	= βαρει- α	φύσι	= φυσι -Ø
acc sg	τήν	βαρεῖαν	= βαρευει- αν	φύσιν	= φυσι - ν
gen sg	τῆς	βαρείας	= βαρει- ας	φύσεως	< φυσει - ος (2
dat sg	τῇ	βαρείᾳ	= βαρει- α	φύσει	< φυσει - ι (1

nom pl	αἱ	βαρεῖαι	= βαρει- αι	φύσεις	< φυσει - ες (2
voc pl	–	βαρεῖαι	= βαρει- αι	φύσεις	< φυσει - ες (2
acc pl	τάς	βαρείας	= βαρει- ας	φύσεις	"
gen pl	τῶν	βαρειῶν	= βαρει- ων	φύσεων	< φυσει - ων (1
dat pl	ταῖς	βαρείαις	= βαρει- αις	φύσεισι(ν)	< φυσει - σι (ν) (1

adj	θηλύς, -εῖα, -ύ: <i>femení</i>	arrel: θηλυ- / θηλευ- (m. i n.) – θηλει- (f.)
subst	πῆχυς, -εως, ὄ: <i>colze</i>	arrel: πηχυ- / πηχευ-
art	adj	sust

nom sg	ὁ	θηλύς	= θηλυ- ς	πῆχυς	= πηχυ- ς
voc sg	–	θηλῦ	= θηλυ-∅	πῆχυ	= πηχυ-∅
acc sg	τὸν	θηλὸν	= θηλυ- ν	πῆχυν	= πηχυ- ν (2)
gen sg	τοῦ	θηλέος	< θηλευ- ος (1	πήχεως	< πηχευ- ος (2)
dat sg	τῷ	θηλεῖ	< θηλευ- ι (1	πήχει	< πηχευ- ι (1)

nom pl	οἱ	θηλεῖς	< θηλευ- ες (2	πήχεις	< πηχευ- ες (2
voc pl	–	θηλεῖς	< θηλευ- ες (2	πήχεις	< πηχευ- ες (2
acc pl	τούς	θηλεῖς	"	πήχεις	"
gen pl	τῶν	θηλέων	< θηλευ- ων (1	πήχεων	< πηχευ- ων (1
dat pl	τοῖς	θηλέσι	< θηλευ- σι(ν) (1	πήχεσι(ν)	< πηχευ- σι(ν) (1

- Subratlla la paraula que no concorda amb la resta perquè no està en el mateix cas o nombre, i escriu-la de manera que hi concordi:

α)	<u>πόλεις</u>	ὑβρις	ἄνθρωπος	πολύς	πόλις
β)	ἄρχοντες	βασιλεῖς	φλέβες	<u>χλαμύδας</u>	χλαμύδες
γ)	ἀγοραῖς	μεγάλοις	<u>δυνάμεως</u>	ἡγεμόσι	δύναμις
δ)	γέροντος	παιδός	πελέκεως	<u>παράδεισος</u>	παραδείσου

Traducció

- Escribe la paraula entre parèntesis en el cas que més s'adeqüi al sentit de la frase:

α) Ἡμεῖς στέργομεν τὴν φύσιν .

(ἡ φύσις)

En acusatiu perquè necessitem un CD per al verb, que és actiu i transitiu.

β) Ὑμεῖς ἐκβαίνετε τοῦ ἄστεως .

(τὸ ἄστυ)

El verb ἐκβαίνω regeix genitiu.

En genitiu, tal com necessita el verb, com es diu en la nota sota la frase.

γ) Αἱ πόλεις μεγάλαι εἰσιν .

(ἡ πόλις)

En nominatiu plural perquè necessitem un subjecte, que ha de concordar amb el verb en nombre (plural) i persona (tercera), i amb l'atribut μεγάλαι, que és un adjectiu, en gènere, nombre i cas.

δ) Ἡ ὕβρις ἐστὶν αἰτία τῆς νεμέσεως .

(ἡ νέμεσις)

En genitiu sense preposició perquè necessitem un CN per a completar el sentit del substantiu αἰτία

ε) Ὁ Ἀπόλλων διαφθείρει τὸν ὄψιν Πύθωνα

(ὁ ὄψις).

En acusatiu singular igual que la paraula Πύθωνα, que és aposició del CD, la funció que falta i que cal afegir.

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les frases següents.

α) Ἡ δύναμις ἄνευ σωφροσύνης ἐστὶν αἰτία ἀεὶ ὑβρεως τοῖς ἀνθρώποις .

N/S prep+gen/CC V N/Atr adv G/CN D/CI

La força sense prudència és sempre causa de supèrbia / arrogància per als homes.

β) Ἐν μέσῳ δὲ τῆς πόλεως ὁδὸς εἰς ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ ἐστίν .

prep+D/CC G/CN N/S prep+Ac/CC G/CN V

Ἀσκληπιός ου: Asclepi

Enmig de la ciutat hi ha un camí cap al temple d'Asclepi.

γ) Ὁ πατήρ τοῦ Κύρου Καμβίσης ἦν, τῶν Περσῶν βασιλεύς,

N/S G/CN N/Atribut V G/CN N/Aposició

ἡ δὲ μήτηρ Μανδάνη ἦν, θυγάτηρ τοῦ Μήδων βασιλέως.

N/S N/Atribut V N/Aposició G/CN G/CN

¹Πέρσης ου: persa

²Μανδάνη ης: Mandane

³Μήδος ου : mede

El pare de Ciro era Cambises, rei dels perses; la mare era Mandane, filla del rei dels medes.

δ) Μακροῦ χρόνου ἡδεῖα αὔρα τὸν Ὀδυσσεά ἤγε εἰς τὴν Ἰθάκην.

G/CCT N/S Ac/CD V prep+Ac/CC

Durant molt de temps un vent suau / una suau brisa portava Odisseu cap a Itaca.

ε) ὦ φίλε Φαῖδρε¹, τὰ μὲν χωρία καὶ τὰ δένδρα οὐδέν² με διδάσκει,
 Interj Voc N/S conj N/S Ac/CD Ac/CD V

οἱ δ' ³ ἐν τῷ ἄστει ἀνθρωποί.
 prep+D/CPrep N/S

¹ Φαῖδρος ου: Fedre, deixeble de Sòcrates.

² Pertany a l'indefinit οὐδεὶς οὐδεμία οὐδέν com a negació del numeral *un* εἷς μία ἓν.

³ La partícula correlativa δε (amb apòstrof, δ', perquè la següent paraula comença per vocal), l'heu de traduir per *sinó*, ja que l'oració anterior és negativa.

*Oh estimat Fedre, els camps i els arbres res no m'ensenyen,
 sinó / però [sí]
 els homes [que hi ha] en la ciutat. > els homes de la ciutat.*

A la segona proposició, encapçalada per l'enclítica δ', està sobreentès el mateix verb de la primera.

És de destacar el subjecte plural neutre (τὰ μὲν χωρία καὶ τὰ δένδρα) amb el verb en singular (διδάσκει), i el doble CD: de persona (με) i de cosa (οὐδέν).

Morfologia

- Seguint el model del verb λύω, completa la taula amb la declinació del PARTipi Presente del verb λέγω.

m	f	n
---	---	---

n/v sg	λέγων = λεγ-οντ-Ø	λέγουσα = λεγ-ουσ-α	λέγον < λεγ-οντ-Ø
acc sg	λέγοντα = λεγ-οντ-α	λέγουσαν = λεγ-ουσ-αν	λέγον < λεγ-οντ-Ø
gen sg	λέγοντος = λεγ-οντ-ος	λεγούσης = λεγ-ουσ-ης	λέγοντος = λεγ-οντ-ος
dat sg	λέγοντι = λεγ-οντ-ι	λέγουση = λεγ-ουσ-η	λέγοντι = λεγ-οντ-ι

n/v pl	λέγοντες = λεγ-οντ-ες	λέγουσαι = λεγ-ουσ-αι	λέγοντα = λεγ-οντ-α
acc pl	λέγοντας = λεγ-οντ-ας	λεγούσας = λεγ-ουσ-ας	λέγοντα = λεγ-οντ-α
gen pl	λεγόντων = λεγ-οντ-ων	λεγουσῶν = λεγ-ουσ-ων	λεγόντων = λεγ-οντ-ων
dat pl	λέγουσι(ν) < λεγ-οντ-σι(ν)	λεγούσαις = λεγ-ουσ-αις	λέγουσι(ν) < λεγ-οντ-σι(ν)

^
^

-ουσ- < -οντ-γ-

PARTicipi Present (Per al masculí, com la declinació de γέρων, γέροντος, ó: *ancià*)

Per al masculí i el neutre el PARTicipi Present es forma amb:	exemple: genitiu singular de λύω i de λέγω (íguals per al masculí i el neutre)	
· l'arrel de present :	λυ-	λεγ-
· la vocal temàtica -o- :	λυ-ο-	λεγ-ο-
· l'infix -ντ- :	λυ-ο-ντ-	λεγ-ο-ντ-
· les terminacions de la 3a declinació :	λυ-ο-ντ-ος	λεγ-ο-ντ-ος

Per al femení, el PARTicipi Present es formava inicialment amb:	exemple: genitiu singular de λύω i de λέγω	
· l'arrel de present :	λυ-	λεγ-
· la vocal temàtica -o- :	λυ-ο-	λεγ-ο-
· l'infix -ντ- :	λυ-ο-ντ-	λεγ-ο-ντ-
· l'infix -γ- :	λυ-ο-ντ-γ-	λεγ-ο-ντ-γ-
· les terminacions de la 1a declinació mixta :	λυ-ο-ντ-γ-ης	λεγ-ο-ντ-γ-ης
	> λυούσης	> λεγούσης

però el so semivocàlic anomenat *yod*, semblant al de la [i] en "ia" o "ai",
i simbolitzat amb la lletra *y* grega, *y* (que no s'ha de confondre amb la gamma minúscula, *γ*),
va desaparèixer per complet del sistema fonètic de la llengua grega (no es pot trobar mai en cap text),
la qual cosa va produir el canvi de -ντ- a -σ- i l'allargament compensatori de de -ο- en en -ου-;

així doncs, per al PARTicipi Futur femení, hom sempre troba, entre l'arrel i les terminacions dels casos, la sèrie -ουσ-.

PARTicipi Futur en genitiu singular femení

- de λύω: λυούσης = λυ-ου σ-ης < λυ-ο-ντ-γ-ης
- de λέγω: λεγούσης = λεγ-ου σ-ης < λεγ- ο-ντ-γ-ης
- de τρίβω: τριβούσης = τριβ-ου σ-ης < τριβ-ο-ντ-γ-ης
- de σπεύδω: σπευδούσης = σπευδ-ου σ-ης < σπευδ-ο-ντ-γ-ης

PARTICIPI Futur (Per al masculí, també com la declinació de γέρων, γέροντος, ó: *ancià*)

Per al masculí i el neutre, el PARTicipi Futur es forma amb:	genitiu singular de λύω i de λέγω exemple: (iguals per a masculí i neutre)	
· l'arrel de present :	λυ-	λεγ-
· la característica de futur -σ- :	λυ-σ-	λεγ-σ-
· la vocal temàtica -ο- :	λυ-σ-ο-	λεγ-σ-ο-
· l'infix -ντ- :	λυ-σ-ο-ντ-	λεγ-σ-ο-ντ-
· les terminacions de la 3a declinació :	λυ-σ-ο-ντ-ος = λύσοντος	λεγ-σ-ο-ντ-ος > λέξοντος

Per al femení, el PARTicipi Futur es formava inicialment amb:	exemple: genitiu singular de λύω i de λέγω	
· l'arrel de present :	λυ-	λεγ-
· la característica de futur -σ- :	λυ-σ-	λεγ-σ-
· la vocal temàtica -ο- :	λυ-σ-ο-	λεγ-σ-ο-
· l'inflix -ντ- :	λυ-σ-ο-ντ-	λεγ-σ-ο-ντ-
· un inflix -γ- :	λυ-σ-ο-ντ-γ-	λεγ-σ-ο-ντ-γ-
· les terminacions de la 1a declinació mixta :	λυ-σ-ο-ντ-γ-ης	λεγ-σ-ο-ντ-γ-ης
	> λυσούσης	> λεξούσης

però el so semivocàlic anomenat *yod*, semblant al de la [i] en "ia" o "ai",
i simbolitzat amb la lletra *y* grega, *y* (que no s'ha de confondre amb la gamma minúscula, *γ*),
va desaparèixer per complet del sistema fonètic de la llengua grega (no es pot trobar mai en cap text),
la qual cosa va produir el canvi de -ντ- a -σ- i l'allargament compensatori de de -ο- en en -ου-;

així doncs, per al PARTicipi Futur femení, hom sempre troba, entre l'arrel i les terminacions dels casos, la sèrie -σ-ουσ-,

si bé la primera σ pot quedar oculta dins les consonants dobles ξ i ψ que assenyalen respectivament la fusió amb la consonant silbant σ d' una consonant oclusiva gutural (γ / κ / χ i també σσ o ττ) o labial (β / π / φ i també πτ),
com passa per exemple amb els verb λέγω o τρίβω;

en canvi, del contacte entre la consonant silbant σ i l'arrel d'un verb acabada en consonant oclusiva dental (δ / τ / θ i també ζ) se'n deriva només la desaparició de la consonant oclusiva dental,
com passa per exemple amb el verb σπεύδω.

PARTicipi Futur en genitiu singular femení

- de λύω: λυσούσης = λυ-σ-ου σ-ης < λυ-σ-ο-ντ-γ-ης
- de λέγω: λεξούσης = λεξ-ού σ-ης < λεγ-σ-ο-ντ-γ-ης
- de τρίβω: τριψούσης = τριψ-ού σ-ης < τριβ-σ-ο-ντ-γ-ης
- de σπεύδω: σπευσούσης = σπευ-σ-ού σ-ης < σπευδ-σ-ο-ντ-γ-ης

PARTicipi Aorist (Per a masculí, femení i neutre, com la declinació de l'adjectiu *πᾶς, πᾶσα, πᾶν: tot*)

Per al masculí i el neutre, el PARTicipi Aorist, sigmàtic i asigmàtic, es forma amb		exemple: genitiu singular de <i>λύω</i> i de <i>λέγω</i> * (igual per al masculí i el neutre)		
· l'arrel de present :	· l'arrel d'aorist temàtic :	<i>λυ-</i>	<i>λεγ-</i>	<i>ειπ-</i>
· la característica <i>-σα-</i> :	· la vocal temàtica <i>-ο-</i> :	<i>λυ-σα-</i>	<i>λεγ-σα-</i>	<i>ειπ-ο-</i>
· l'infix <i>-ντ-</i> :		<i>λυ-σα-ντ-</i>	<i>λεγ-σα-ντ-</i>	<i>ειπ-ο-ντ-</i>
· les terminacions de la 3a declinació :		<i>λυ-σα-ντ-ος</i>	* <i>λεγ-σα-ντ-ος</i>	<i>ειπ-ο-ντ-ος</i>
		= <i>λύσαντος</i>	> <i>λέξαντος</i>	= <i>εἵποντος</i>

Per al femení, el PARTicipi Aorist, sigmàtic i asigmàtic, es forma amb		exemple: genitiu singular de λύω i de λέγω		
· l'arrel de present :	· l'arrel d'aorist temàtic :	λυ-	λεγ-	ειπ-
· la característica -σα- :	· la vocal temàtica -ο- :	λυ-σα-	λεγ-σα-	ειπ-ο-
· l'infix -ντ- :		λυ-σα-ντ-	λεγ-σα-ντ-	ειπ-ο-ντ-
· un infix -y-		λυ-σα-ντ-y-	λεγ-σα-ντ-y-	ειπ-ο-ντ-y-
· les terminacions de la 1a declinació :		λυ-σα-ντ-y-ης	λεγ-σα-ντ-y-ης	ειπ-ο-ντ-y-ης
		> λυσάσης	> λεξάσης	= ειπούσης

però el so semivocàlic anomenat *yod*, semblant al de la [i] en "ia" o "ai" i simbolitzat amb la lletra y grega, y (que no s'ha de confondre amb la gamma minúscula, γ) va desaparèixer per complet del sistema fonètic de la llengua grega (no es pot trobar mai en cap text), la qual cosa va produir el canvi de -ντ- a -σ-;

així doncs, per al PARTicipi Aorist femení, hom sempre trobarà, entre l'arrel i les terminacions dels casos, la sèrie σα-σ-, si bé la primera σ pot quedar oculta dins les consonants dobles ξ i ψ que assenyalen respectivament la fusió amb la consonant silbant σ d'una consonant oclusiva gutural (γ / κ / χ i també σσ o ττ) o labial (β / π / φ i també πτ), com passa per exemple amb els verb λέγω o τρίβω;

en canvi, del contacte entre la consonant silbant σ i l'arrel d'un verb acabada en consonant oclusiva dental (δ / τ / θ i també ζ) se'n deriva només la desaparició de la consonant oclusiva dental, com passa per exemple amb el verb σπεύδω.

PARTicipi Aorist en genitiu singular femení

- de λύω:	λυσάσης	= λυ-σά-σης	< λυ-σα-ντ-y-ης
- de λέγω:	λεξάσης	< λεξά-σης	< λεγ-σα-ντ-y-ης
	ειπούσης	= ειπ-ου-σ-ης	< ειπ-ο-ντ-y-ης
- de τρίβω:	τριψάσης	< τριψά-σης	< τριβ-σα-ντ-y-ης
- de σπεύδω:	σπευσάσης	= σπευ-σά-σης	< σπευδ-σα-ντ-y-ης

* El verb λέγω té dos aoristos, el sigmàtic, amb arrel λεξ-, i l'asigmàtic o temàtic (també anomenat aorist segon), amb arrel ειπ-, el qual presenta en el PARTicipi terminacions iguals a les del PARTicipi present (la diferència entre l'un i l'altre rau en l'arrel), així com en l'INDicatiu presenta terminacions iguals a les de l'Imperfet.

- Completa aquesta taula i les dues següents amb les formes corresponents per a cada verb del PARTICIPI Present, Futur i Aorist.

PARTicipi Present	m	f	n
-------------------	---	---	---

n/v sg	de ἀκούω	ἀκούων < ἀκου-οντ-Ø	ἀκούουσα = ἀκου-ουσα-α	ἀκούων < ἀκου-οντ-Ø
acc sg	de τρίβω	τρίβοντα = τριβ-οντ-α	τρίβουσαν = τριβ-ουσα-ν	τρίβων < τριβ-οντ-Ø
gen sg	de ἔχω	ἔχοντος = ἐχ-οντ-ος	ἐχούσης = ἐχ-ουσα-ης	ἔχοντος = ἐχ-οντ-ος
dat sg	de ψεύδω	ψεύδοντι = ψευδ-οντ-ι	ψευδοῦση = ψευδ-ουσα-η	ψεύδοντι = ψευδ-οντ-ι

n/v pl	de λύω	λύοντες = λυ-οντ-ες	λύουσαι = λυ-ουσα-αι	λύοντα = λυ-οντ-α
acc pl	de χρίω	χρίοντας = χρι-οντ-ας	χριούσας = χρι-ουσα-ας	χρίοντα = χρι-οντ-α
gen pl	de παύω	παύοντων = παυ-οντ-ων	παυουσῶν = παυ-ουσα-ων	παύοντων = παυ-οντ-ων
dat pl	de βασιλεύω	βασιλεύουσι(ν) < βασιλευ-οντ-σι(ν)	βασιλευ-ουσα-αις = βασιλευ-ουσα-αις	βασιλεύουσι(ν) < βασιλευ-οντ-σι(ν)

- Per als verbs d'arrel acabada en consonant oclusiva, tingues present que en la formació del PARTicipi Futur i Aorist es produeixen els mateixos canvis fonètics que en la conjugació del Futur i l'Aorist d'INDicatiu, derivats del contacte entre aquella consonant oclusiva i la sigma que constitueix la característica temporal pròpia d'aquest dos temps:

- labial ...β- / ...π- / ...φ- i tb ...πτ- + -σ- > -ψ-
 - dental ...δ- / ...τ- / ...θ- i tb ...ζ- + -σ- > desapareix la dental, es manté la -σ-
 - gutural ...γ- / ...κ- / ...χ- i tb ...σσ-/ττ- + -σ- > -ξ-

PARTicipi Futur	m	f	n
-----------------	---	---	---

n/v sg	de λούω	λούσων < λου-σ-οντ-Ø	λούσουσα = λου-σ-ουσ-α	λουῶσον < λου-σ-οντ-Ø
acc sg	de πέμπω	πέμποντα < πεμπ-σ-οντ-α	πέμπουσαν < πεμπ-σ-ουσ-αν	πέμπσον < πεμπ-σ-οντ-Ø
gen sg	de διώκω	διώξοντος < διωκ-σ-οντ-ος	διωξούσης < διωκ-σ-ουσ-ης	διώξοντος < διωκ-σ-οντ-ος
dat sg	de πείθω	πείσονται < πειθ-σ-οντ-ι	πεισούση < πειθ-σ-ουσ-η	πείσονται < πειθ-σ-οντ-ι

n/v pl	de φύω	φύσονται = φυ-σ-οντ-ες	φύσουσαι = φυ-σ-ουσ-αι	φύσονται = φυ-σ-οντ-α
acc pl	de τίω	τισόντας = τι-σ-οντ-ας	τισούσας = τι-σ-ουσ-ας	τισόντα = τι-σ-οντ-α
gen pl	de ναίω	ναισόντων = ναι-σ-οντ-ων	ναισουσῶν = ναισ-ουσ-ων	ναισόντων = ναι-σ-οντ-ων
dat pl	de βουλεύω	βουλεύσουσι(ν) < βουλευ-σ-οντ-σι(ν)	βουλευσούσαις = βουλευ-σ-ουσ-αις	βουλεύσουσι(ν) < βουλευ-σ-οντ-σι(ν)

PARTicipi Aorist	m	f	n
------------------	---	---	---

n/v sg	de παιδεύω	παιδεύσας < παιδευ-σα-ντ-ς	παιδεύσασα = παιδευ-σα-σ-α	παιδεῦσαν < παιδευ-σα-ντ-Ø
acc sg	de βλέπω	βλεψαντα < βλεπ-σα-ντ-α	βλέψασαν < βλεπ-σα-σ-αν	βλέψαν < βλεπ-σα-ντ-Ø
gen sg	de νομίζω	νομίσαντος < νομιζ-σα-ντ-ος	νομισάσης < νομιζ-σα-σ-ης	νομίσαντος < νομιζ-σα-ντ-ος
dat sg	de ἄρχω	ἄρξαντι < ἀρχ-σα-ντ-ι	ἄρξάση < ἀρχ-σα-σ-η	ἄρξαντι < ἀρχ-σα-ντ-ι

n/v pl	de θύω	θύσαντες = θύ-σα-ντ-ες	θύσασαι = θύ-σα-σ-αι	θύσαντα = θύ-σα-ντ-α
acc pl	de ρίπτω	ρίψαντας < ριπτ-σα-ντ-ας	ρίψασας < ριπτ-σα-σ-ας	ρίψαντα < ριπτ-σα-ντ-α
gen pl	de φυλάσσω	φυλαξάντων < φυλασσ-σα-ντ-ων	φυλαξασῶν < φυλασσ-σα-σ-ων	φυλαξάντων < φυλασσ-σα-ντ-ων
dat pl	de σπεύδω	σπεύσασι(ν) < σπευδ-σα-ντ-σι(ν)	σπευσάσαις < σπευδ-σα-σ-αις	σπεύσασι(ν) < σπευδ-σα-ντ-σι(ν)

Traducció

• Fes la traducció i l'anàlisi morfosintàctica de les següents oracions amb PARTICIPI, i indica amb quinaparaula de l'oració concorden els participis (hi ha dos frases amb genitiu absolut, i no hi ha cap construcció d'article + participi).

α) Οἱ ναῦται (τὰ ἔρετμὰ λαμβάνοντες) εἰσέβαινον εἰς τὰς ναῦς.
 N/S Ac/CD Participi V prep+Ac/CC
 concertat amb el subjecte Οἱ ναῦται

Els mariners, agafant els remes, pujaven a les naus.

β) Σὺ δὲ (ἀποκρύπτων τὰ ἀληθῆ ἐν τῷ δικαστηρίῳ) οὐκ ἔσωζες τοὺς
 N/S Participi Ac/CD prep+Dat/CC adv V Ac/CD
 concertat amb el subjecte Σὺ

φίλους ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου.

Ac/CD prep+Gen/ CC

Tu, ocultant les coses vertaderes (= la veritat) en el tribunal, no salvaves els amics de la presó.

γ) (Περιτρεπούσης τῆς νεώς), ὁ ναύτης ἐπικαλεῖ τὸν Ποσειδῶνα.
 Participi en Gen + Gen/S N/S V Ac/CD
 Genitiu Absolut

Enfonsant-se la nau (quan s'enfonsa la nau), el mariner invoca Posidó.

δ) Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ οἱ νεανίαι Ἀθηναῖοι (ἀκούοντες τῶν ῥητόρων)

prep+Dat/CC

N/S

Participi

Gen/CRV

concertat amb el subjecte οἱ νεανίαι Ἀθηναῖοι

ἐμάνθανον τὴν ῥητορικὴν τέχνην.

V

Ac/CD

En l'assemblea els joves atenesos, escoltant els oradors, aprenien l'art de la retòrica.

ε) (Τοῦ δὲ Ἡρακλέους ὄντος παιδὸς ὀκταμηνιαίου), Ἥρα ἔπεμπε δύο

Gen/S

Participi en Gen

Gen/Atr

N/S

V

Ac/CD

Genitiu Absolut

δράκοντας ἐπὶ αὐτόν. (*contra ell*).

Ac/CD

prep+Ac/CC

Essent Hèracles un nen de vuit mesos, Hera va enviar dues serps contra ell.

ζ) Ἡ μήτηρ δίδωσιν ἱκανὰ χρήματα τῷ παιδί (ἀγοράσοντι* ἄρτον καὶ οἶνον).

N/S

V

Ac/CD

D/CI

Participi

Ac/CD

conj

Ac/CD

concertat amb el CI τῷ παιδί

* El participi de futur té normalment valor final.

La mare dona diners suficients al nen perquè compri pa i vi.

- Completa l'espai en blanc de cada oració posant la forma adequada del participi de present del verb entre parèntesis (la paraula amb la qual concorda està subratllada):

α) Οἱ ὀπλίται λείποντες τὰ ὄπλα ἐστρατοπέδευον παρὰ τὸν ποταμόν.
(λείπω)

Ha de ser nominatiu plural masculí, com la forma subratllada.

β) Σὺ προσβλέπων / προσβλέπουσα πρὸς τὸν παῖδα εὐδαίμων εἶ.
(προσ-βλέπω)

Ha de ser nominatiu singular, com la forma subratllada, que és un pronom personal de segona persona. Pot ser masculí o femení, ja que el pronom personal no distingeix els gèneres.

γ) Αἱ γυναῖκες βαδίζουσαι εἰς τὴν κρήνην ἦδον.
(βαδίζω)

Ha de ser nominatiu plural femení, com la forma subratllada.

δ) Ἐλένη μένουσα ἐπὶ τῷ πύργῳ ἐθαύμαζε τὴν ἀνδρείαν τῶν Τρώων.
(μένω)

Ha de ser nominatiu singular femení, com la forma subratllada.

Morfologia

- Completa les caselles buides de les dues taules amb les següents formes verbals dels verbs ἀκούω (*escoltar*) i καταδιώκω (*perseguir*) i amb la traducció de cadascuna d'elles, d'acord amb els exemples. (No cal que facis la traducció dels INFINITIVS i les formes de PARTICIPI.)

- ἀκούουσι(ν), ἀκούειν, ἀκούοντας, ἀκούόντων, ἀκούσαι, ἀκούσαντας, ἀκούσειν, ἀκούσοντας, ἀκούσουσι(ν), ἤκουον, ἤκουσαν,
- καταδιώκειν, καταδιώκέτω, καταδιώκει, καταδιώκοντας, καταδιώξει, καταδιώξαντας, καταδιώξει, καταδιώξιν, καταδιώξοντας, κατεδιώκε(ν), κατεδιώξε(ν)

formes del verb ἀκούω	traducció ↓	formes del verb ἀναγράφω	traducció ↓
--------------------------	----------------	-----------------------------	----------------

Pres IND	ἀκούουσι(ν)	<i>escolten</i>	καταδιώκει	<i>persegueix</i>
Impf IND	ἤκου-ο-ν	<i>escoltaven</i>	κατ-ε-διώκ-ε-(ν)	<i>persegua</i>
Fut IND	ἀκού-σ-ουσι(ν)	<i>escoltaran</i>	κατα-διώξ-ει	<i>persegueirà</i>
Aor IND	ἤκου-σα-ν	<i>van escoltar</i>	κατ-ε-δίωξ-ε-(ν)	<i>va perseguir</i>
IMP	ἀκου-όντων	<i>[que] escoltin!</i>	κατα-διωκ-έ-τω	<i>persegueix [tu]!</i>

INF Pres	ἀκού-ειν
INF Fut	ἀκού-σ-ειν
INF Aor	ἀκού-σαι
PART Pres en ac pl m	ἀκού-οντ-ας
PART Fut en ac pl m	ἀκού-σ-οντ-ας
PART Aor en ac pl m	ἀκού-σ-αντ-ας

κατα-διώκ-ειν
κατα-διώξ-ειν
κατα-διώξ-αι
κατα-διώκ-οντ-ας
κατα-διώξ-οντ-ας
κατα-διώξ-αντ-ας

- Completa la taula amb les diverses formes que es demanen del PARTicipi Present dels verbs ἀκούω i καταδιώκω.

	verb ἀκούω: <i>escoltar</i>	verb καταδιώκω: <i>perseguir</i>
PART Pres en ac pl m	ἀκού-οντ-ας	κατα-διώκ-οντ-ας
PART Pres en gen pl m / n	ἀκου-όντ-ων	κατα-διωκ -όντ-ων
PART Pres en gen sg m / n	ἀκού-οντ-ος	κατα-διώκ-οντ-ος
PART Pres en gen pl f	ἀκου-ουσ-ῶν	κατα-διωκ-ουσ-ῶν
PART Pres en gen sg f	ἀκου-ούσ-ης	κατα-διωκ-ούσ-ης